

Allt om tassvård i fält – från limbandage till goda salvor och hållbara sockar

Artikel till JJ 11/2021

Troligen har du liksom jag råkat ut för att hunden under jakt kommer tillbaka med en nerblodad tass. Och sedan fått uppleva frustrationen över att en tasskada kan ta tid att läka. Kanske har du en hund som alltid gör illa sina tassar eller klor. Eller en hund vars tassar alltid "går sönder" vad du än gör för att förebygga skada. Oavsett problem kommer jag att lära dig hur du ska tänka kring din hunds tassar och hur du kan förebygga skador och behandla tassproblem i fält. Genom att du tänker rätt slipper hunden smärtsamma klobrott, besvärliga hudinfektioner, svårläkta sår och trasiga trampdynor.

Konsten att förebygga tassskador

Som jakthundsägare bör man ägna stor uppmärksamhet åt sin hunds tassar oavsett om hunden har tassproblem eller inte. Det är bra att vänja hunden vid regelbunden kloklippning och tassinspektion redan från valpåldern. Trampdynorna ska upplevas jämna utan självsprickor och kännas som en mjuk gummiboll när du trycker på dem. Självsprickor är ofta ett tecken på felaktig utfodring eller sjukdom. Hos en del hundar kan tasshåret behöva klippas för att lufta huden mellan trampdynorna och därigenom minska risken för bakterie och svampinfektioner.

Klipp hundens klor ofta och lite i taget. Hur ofta beror på hundtyp, levnadssätt och årstid. Det är min uppfattning att alla hundar behöver klippas klorna på regelbundet för att minska risken för klobrott.

Klipp klorna för att undvika klobrott

Ha hunden liggande eller stående på ett sätt som känns bekvämt för er båda. Använd en bra ljuskälla så att du ser vad du gör. Använd alltid en vass klotång som skär – släng din gamla slöa klotång. Försök klippa i 90 graders vinkel från klofästet så minskar du ytterligare risken för klobrott. Klipp bara av själva klonäbben, precis invid men inte i den blodförsedda pulpan. Att klippa i pulpan orsakar ett kortare obehag men aldrig någon farlig blödning. Effektivt blodstoppande pulver finns att köpa om du råkar klippa för långt. Titta alltid på snittytan för att avgöra hur långt du ska klippa – pulpan syns som en vit prick omgiven av en ring. På en svart klo är ringen svart och på en vit klo är den vitrosa.

Klobrott – vad gör du?

Klobrott är vanligt och orsakar en akut hälta, smärta och blödning. I lindriga fall har bara den yttre klokapseln lossnat helt eller delvis från pulpan. Om kapseln sitter kvar måste den lösas delvis avlägsnas för att skadan ska läka och inte bli infekterad. På en snäll hund kan man avlägsna klokapseln genom att sätta tassens i såpabad några minuter för att sedan med ett bestämt ryck avlägsna den lösas klokapseln. Om den sitter hårt eller om du är osäker på ingreppet ska veterinär alltid kontaktas.

Skadan med den blottade pulpan behandlas sedan med antibakteriell lösning, tassbandage och krage för att undvika slick. Badaget byts dagligen under läkningens första dagar. Under kommande veckor kommer hunden sedan att få bära tassocka ute tills sårytan är torr och inte blöder. Eftersom det tar lång tid innan klokapseln växer ut kan pulpan efter detta skyddas med vanligt nagellack inför släpp.

I de fall hela klon inklusive pulpa och klokapsel ryckts loss eller om själva klobenet har skadats ska veterinär omedelbart kontaktas. Smärtan, svullnaden och hältan blir i dessa fall så påtaglig att skadan inte kan misstas för ett enklare klokapselbrott.

Åtgärda skärsår på tassar i fält

Våra jakthundars tassor är särskilt utsatta för både stick- och skärsår. Eftersom tassarna är rika på blodkärl upplevs ofta en ymnig blödning från såret. Börja alltid med att skölja av en blodig tass med kallvatten för att överblicka skadan, kanske det inte är så farligt som det först såg ut. Större, ymnigt blödande sår bör snarast undersökas och behandlas av veterinär medan mer ytliga sår med fördel kan fältbehandlas för bästa läkning.

Ju snabbare såret rengörs, ytbehandlas och skyddas desto snabbare och effektivare kommer såret att läka. Koksaltlösning, klorhexidinlösning och bakteriehämmande Manukahonung på tub är bra att ha med sig ut i fält för sårvård innan du lägger ett tassbandage. Bandaget ska efter rengöringen skydda såret från smuts och väta. I de fall såret bedöms mindre kan med fördel ett så kallat limbandage med textillim och gasbinda läggas. Det kommer att fungera som en tillfällig sko under jakten.

Så lägger du ett tassbandage

Det är viktigt att lägga ett tassbandage så att det sitter kvar och samtidigt inte lindas för hårt. Tvätta såret/skadan med antibakteriell lösning och lägg på en kompress. Lägg bomull mellan tårna och under sporen. Lägg ett lager med bomull runt hela tassens och över nästa led uppåt. Med fördel används bomull på rulle. Lägg på gasbinda (med textillim vid limbandage) eller elastisk linda (i alla tassbandage fall) lagom hårt så att bandaget sitter kvar utan att strypa blodtillförseln. Använd sedan en skyddande socka ute för att undvika väta.

Behandla tassinfektioner

Huden mellan trampdynorna och klornas fästen är särskilt utsatt för hudinfektioner orsakade av jästsvampar eller av bakterier. En hudinfektion utlöses oftast av en underliggande sjukdom som negativt påverkar hundens immunförsvar men kan också vara en direkt följd av ett lokalt trauma eller ett ivrigt slickande. Huden blir röd, svullen och vätskande. Jästsvampinfektioner missfärgar ofta tasshåret brunt medan bakterieinfektioner skapar blåsor och bölder.

Oavsett orsak ska en infekterad tass behandlas med en rengörande lösning följt av en skyddande kräm eller salva. Rengöringen kan med fördel ske med såpa eller klorhexidin. I de fall jästsvampinfektioner misstänks föreliggas surgörs lösningen med 1 % ättika. Naturligtvis finns en rad färdiga produkter att tillgå. Efter rengöringen behöver huden mellan trampdynorna behandlas. Tjärsalva, zinksalva och proteinsalva hjälper alla till att behandla infektionen och minska risken för återfall.

När en hund drabbas av återkommande hudinfektioner i tassarna bör vi alltid fråga oss varför. Ofta finns en grundorsak som är viktig att identifiera. Det kan vara en hormonsjukdom eller en allergi. I dessa fall är det viktigt att hantera grundproblemet och samtidigt stärka immunförsvaret med omega 3 (fiskolja) i kombination med lokalbehandling enligt ovan.

Hundar med dåliga tassor

Hundar som återkommande drabbas av problem med sina tassor sägs ha "dåliga tassor". Kanske håller trampdynorna inte för ett normalt jaktarbete. Kanske blir huden i tassarna onormalt lätt sårig, svullen, rodnande och öm. Kanske det ena klobrottet avlöser det andra. Oavsett handlar det om hundar som antingen inte tränats eller utfodrats på rätt sätt eller som faktiskt lider av en sjukdom.

Oavsett orsak ska "dåliga tassor" identifieras, utredas och behandlas. Återkommande problem har alltid en underliggande orsak och ska inte ignoreras, de blir bara värre med tiden. Ibland krävs små

justeringar i utfodringen för att slippa smärta och irriterande ståt. Ibland som vid allergi misstanke krävs mer omfattande medicinska utredningar.

Ett bra jaktfoder berikat med omega 3 skyddar hunden från tassproblem. Andra tillskott som gelatin i fodret under några veckor har i fältstudier från draghundar i Alaska visat sig stärka trampdynorna och påskynda läkningen vid trampdyneskador.

Sockor skyddar jakthunden

Att använda tassockor för att skydda hundens tassor mot skador är viktigt. Det kan röra sig om att skydda hundar med dåliga tassor, använda sockor under konvalescens efter en sårskada eller som en viktig förebyggande åtgärd vid skarpt men jaktbart före för den friska hunden, framförallt vintertid. Att sätta på hunden tassockor är för mig ett tecken på god, förebyggande djurägarvård och inte på att hunden ifråga automatiskt har "dåliga tassor". Kom ihåg det!

Sockor skyddar hundens tassor

Det finns en rad olika tassockor på marknaden, bra och dåliga. De enklaste av följsam cordura och med elastiskt kardborreband tycker jag är bäst i skogen. Genom att dra åt kardborren ordentligt och samtidigt fästa sockan med textiltejp eller självhäftande linda sitter sockan på under jakt dagen. Eftersom hunden är i rörelse är risken för att riskera dålig cirkulation i tassen obefintlig. Efter släpp och innan vila är det däremot viktigt att avlägsna sockan. Tänk slutligen på att sätta på hunden jämna par sockor så att inte de belastar sig snett. Hundarna är ju fyrhjulsdrivna till skillnad från oss.